

17. številka.

v Murski Soboti, dne 25. novembra 1920.

I. leto.

PREKMURSKI GLASNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
v MURSKI SOBOTI, Lendavska ulica št. 61.
OGLASI STANEJO ZA 1 mm VIŠINE
in 80 mm ŠIRINE 1 K 50 v.

Neodvisen političen tednik.
IZHAJA VSAKO NEDELJO

VELJA PO POŠTI 10 K ZA ČAS DO KONCA
LETA 1920. — VSE ŠTEVILKE OD PRVE
ŠTEV. PA DO KONCA LETA STANEJO 25 K.
Posamezna številka velja 1 kroho.

Naši votumi.

Vsi Slovenci severno Môre morejo svoje votume dati za domáče kandidáte, štere je eto lüdsztvo samo gor postavilo. Naši kandidáti so moži, šteri so sami pošteni vŕtje, poznajo vse prilike in nevole našega lüdstva, štero bo lejko svoje kovete vsakši cajt na odgovor zválo, jim svoje želenje naprej prineslo, ka njim pomágajo. Naši kandidátje so nej gospodje, šteri bi lüdstvo samo pri volitvaj poznali, sledkar bi pa nej imeli brige za lüdstvo; naši kandidátje so naši možje iz cele naše krajine, v štere ima lüdstvo zavüpanje, s šterimi lejko po domáčen gučijmo.

Eti v našoj krajini posébno dvej partáji naše votume žejejo i iščejo. Jeste to Kleklova „Kméčka Zvéza“, štera je samo kotriga Ljubljanske Klerikálne stranke. Klerikalci naše votume žejejo, ka bi si pomágali pri volitvaj v Štajarskoj. Na Štajeri lüdsztvo klerikálce nešče, votumov ne bo njim dálo, záto morejo pomágati naši

lüdjé. Vsi Prekmôrci, šteri do votume dali tój partáji, Kleklovi „Kmečki Zvázi“, do s tem pomágali štajerskim klerikálcom, našemi lüdstvi pa do velki kvár včinili. Tej naši lüdjé so nej naši, tej nemajo brige za naše potrebe, tej se samo odávajo krájskim i slávskim klerikálcan. Čújemo, ka je naše lüdstvo odpryo oči-in ne dá svojih votumov klerikálnim kšeftarom.

V zádnjih „Novinaj“ Klekl piše, ka je nej šteo primiti kandidánje, ár je to nej za njega. Žmetno je to delo njemi, tak piše, záto ga mij nemo volili! Klekl náj služí Bogi, cerkvi i veri, politiko náj njá!

Drugi kandidat klerikálne „Kméčke Zváze“ jestе Sever, gerent v Dolnji Lendavi. Do konca bojne je bil sirmák, kotle je med nami odával, zdaj pa má telko penez, ka lejko brez dela živé. On je nej kmet, on zná samo kšeftati. Čudimo se, kak je mogla „Kméčka Zváza“ njemi dozvoliti kandidacijo. Iz toga vidimo, ka ravniteljem „Kméčke Zváze“ ne ide za našega lüdstva interese, ide se jim samo za personské interese zakandidátov, Kleklna in Severa.

Druga partája, štera eti v našoj krajini votume išče, jeste „Delavska — kméčka zváza“. Poznamo té gospode, šteri agitirajo za to partájo. To so tisti komunisti, šteri so v našoj krajini telko božnoga včinili za cajta komunizma. Oni znájo, ka ne smejo med naše lüdstvo s komunističkim programom, ka bi jih lüdstvo odtiralo. Záto so si dali čedno imé „Delavska — kméčka zváza“. Slovenci, pod touv „Delavskov — kméčkov zvázov“ so tisti lüdjé skriti, šteri so ednok kak komunisti vládali nad nami. Do volitev so se nej vüpali priti v našo krajino, ne ednok so nej prišli upitat, kak nam ide. Zdaj lovijo naše votume! Sovražník nasega lüdstva jeste sakši, šteri dá votume za „Delavsko — kméčko zvázo“, on ščé imeti, ka bi zopet komunisti eti prinas vládali

Sakši naš človek more svoj votum dati za naše domáče kandidáte, štere je lüdstvo samo gor postavilo in so organizirani v „Domáči vérszvén partáji“. Naša škrinjica (ladica) na volišči jeste

6. (sészta)

1	2	3	4	5	6	7
SLS	NSS	JDS	JSDS	SKS	Domácsa vérszvén partája	JKS

Na škrinjici jeste naša kandidátska lista, znaménje ima mlatilnico z mašinon!

Lüdstvo! Či ščemo našo krajino dvigiti, sebi in svojoj deci hasek doprinesti,

či ščemo naše prilike sami ravnati, te nam trbej kruglico vrčti v 6 (naš) ladico. V toj ladici jeste naša sloboda, naša bogša bodočnost, v prvem in četrtem pa jeste

naša suženstvo, naša verstvena pogibelnost, tam jeste komunizem!

Vsi na volišče za naše domáče kandidáte!

Klek-nov manöver.

Krelíkálna Kmécska-zváza sze je lekaj zvázała szszocijál demokrátszkov (bolseviskov) Kmécskov delavszkov zvázov. V boji za votume szta sze tejvi »Zvezdi« pobratile, obinole i küsnole. Klekl je na tujoma v porazmenyi z internacionálisztii numera trij. Novine niti z ednov recsyov ne omenijo velkoga korteséranya tej-féle bolsevikov, náj lüdsztvo miszli i verje, da szo tej od Domácsse vérszvénne sztranke. To je manöver Kleklna; zdaj kricsi, ár sze boji i trepecse kak siba na vodi za

zamázano szlávo i diko. V Novinaj vsze szvoje szaje zlúcsa na kotriga Domácsse vérszvénne sztranke z nyemi dánimi kusztimi lázsni. Szvoje grehe sze trüdi drügim na sinyek obesziti.

Ne bojte sze goszp. Klekl, mij to Vase po-sztopanje do nágoga dojszlicsémo. Vszaksa lázs krátké nogé má, csi sze rávno v obleki püskekove ovesice izmodrűje.

Sto scsé znati, sto ali ka je Klekl, naj opita koga stécs v njegovo rojszloj vészi Krájna. Tüdi pri Szw. Sebestyáni szo escse nej pozábli, kak je kaplan Klekl domácsse lüdij drüge vere

szovrázso. Za dobre dáre (áldove) je vernikom ednok pole zsegnjávo proti tocsi. Na tréjji dén po tisztom pa je tocsa szilje vsze vküp vdárla. Verszkomí fanatiszti Kleklni pa je v neszrecsi lüdsztva maszen dobicsek oszto. Sz szvojimi »Novinami« nalazse bedáke i je posteno izgyeláziva z szefelé pobéranyom. Hujse i bole prefrigano nori njemi vervajócse lüdsztvo, kak te nájhüsi zsidov. Mili-jone szi je sz taksega kodivanya vküp nadevo. Od dobicska prinasz szpovani zadrúzni baut dobi meszecsjo maszno plácszo za njegove trüde, da nasemi lüdsztvi. isztino zatagyij, je sz potrenimi

lazsámi namázse i v kmici drzsij. Nasa dezsela vláda v Ljubljani njemi je tüdi 30,000 koron vteknola, da zdaj nameszto 4 sztráni, 8 sztráni duge lázsi v Novine dejva. Na ednok má zadeszta papira. Zvüntoga sze je poszkrbelna pjem i rekvirácijov automobilov za fál vozsnjo v agitácijske námene.

Stajerszko—Krajnska klerikálna »Kmécska Zvéza« njemi je vendar tüdi nisterne szto jezere za to dala, da naj njim témvecs votumov nasi pávrov nalovij. Püspeki i grofi, tej cerkveni patrónusi pa z milijoni na nyegovi sztráni sztojijo, naj bi szi szamo mogli nász szirmáke za nejmorgyüvajocse bérase obdrzsati. Velki liferanti nase zivine i polszki pridelkov i nadüti svércarje dávajo Kleklai velke zgrizke oni krvávi dobicskov, stetej sz trúdov nasega lüdsztva esese sz pomocsoj ednosztranszko je podpéräjocse vláde v Ljubljani izcécajo. Kleklone Novine tolazsijo lüdij z lazámi i pogljenimi recsámi; sz tém szlepilom pomágajo nasemi lüdsztvi pijajce na telo dévati, pomágajo nase lüdsztvo izdobicsariti, pomágajo nász v dúsevno i verszveno robsztvo zapleszti, naj bi nyim szlepi hlápci bilij.

»Domácsa vérszvena sztranka« sze bode trüdila vsze takse parovnyáke zepnoti, steri bi escse prek po mrtvecaj za szvojim dobicskom beszneli na sztroske sztrádajocse lüdsztva.

Klekl je szin kmecski sztarisov. Pouszto je dühovnik. V tom pozványi pa zdaj z dúsami i verami ksefte dela. Zablodo je k tiszto réda bogatásom, ali pa szo ga podkupili, steri nase lüdsztvo v neszramno formo nálažejo, izgyelázivajo, norijo.

Figo i pesznicu nyim, pa nej volume! Goszpora Kleklna szo szi Stajarci za kandidata na lisztu posztavili.

Stajarci ga scséjo za követa meti pa nej nasi lüdjé. Tulite nyim v rogeo i od vszega pri-demo, szamo követ zvünszki intereszov Klekl nam osztáne.

Naši domáči kandidátje.

Šteri v 6. ladel kruglico vrže, on dá svoj votum za naše domáče kandidáte, kandidáte našega lüdstva, šteri so:

1. Kühár Stefan, posestnik, Markišavci 20,
2. Kočar Matija, posestnik, Skakovci 22,
3. Pivar Štefan, posestnik, Bratonce 2,
4. Vezer Josip, posestnik, Martijanci 22,
5. Režonja Stefan, posestnik in župan, Renkovci,
6. Füredi Adam, posestnik, Kuštanovci,
7. Hodošček Michael, posestnik, Bakovci 8,
8. Janža Šandor, posestnik, Brezovci 28,
9. Šiftar Jožef, posestnik, Petanjci 41,
10. Pücko Jožef, posestnik, Beltinci,
11. Jonaš Aleksander, posestnik, Markišavci,
12. Obál Franc, posestnik, Rankovci 18,
13. Černovič Aleksander, gostilničar, M. Sobotka 169
14. Treboča Stefan, posestnik, Törnišče,
15. Šiftar Franc, posest. in gostilničar, Brezovci 12,
16. Peterka Ivan, trgov. pomočnik, M. Sobotka 214.

Zgrabte ga!

Grolo bolseviskoga szotrüdnika Kleklna sze nadüva i trobi. Novine trumpetálivajo szvojim vernikom te od bolsevikov, gda szo sze po tüo sztejmi zvészali, da bi Domácsa vérszvene sztranko szküpnim prizadevanyom pri volitvaj fundali. Voda i ogeny szta v bratovcsino sztopila za pri-dobitev nasi votumov. Klerikálec i bolsevik, Kmécska zvëza i Kmécska delavszka zvëza, obej lescecsz »zvezdi« sze z roko v roki proti nam borita.

Lüdsztvo! Odpri oesi! Zdaj vijdis zakaj szo »Novine« razkricsale, ka je Šerliga, kotriga Domácsa vérszvene sztranke bolsevik. To je navádna lázs i taktika hüdodelca, steri bezsi, kricsi i na drügoga kázse: »Zgrabite, zgrabite ga!«

Tak je.

Gda je prisla odrédba za raztálanye grofov-szki grüntov, szo »Novine« tüo bilé kak mácska, stera pri lükoyi mis csáka. Priso je eden grof od nikec domo i Novine szo sze od radoszti malo nej razpocsile, telko szo piszale.

Sziromáki zapomnite, zapazite zse, zakoj szo »Novine« tuzsne i tüo bilé, gda bi vam lejko právocajtno razlozsile, kak bi sze mejla grofovská zemla raztálati.

»Novine«, cerkveni patronusi grofi, nisterni fiskálisi, klúcski kseftarje, velki svércarje, velki liferanti, tej vszi vküp na ednom gümlí mlátilo, zsmetne trüde nasega lüdsztva szabi v dobicsek szprávlajo, nász vérszveno oderéjo, nász v vérszveno robsztvo zsenéjo, oni do nebész zrasztéjo.

Tij kmet, tij sziromák delavec pa sze li daj od »Novine« dale za nosz voditi, tij za to na ovom szveti v nebésza prides, ár tej Klekl obecsáva, da sto ne verje, sze ne zvelicsa.

Volilci, hábjate sze pri volitvaj I. (prve) skrinyice, ár je tiszta Klekl-nova szmrtna skrinya!

NOVICE.

Ali je isztina, ka tak trno postüjete evangeliçance g. Klekl, ka escse máte pamet vö pozábiti, katolicksance v szvojem cslanki »Novine« od 20. novembra. To je lepa taktika pred választási, ali da tou vaso taktiko pobijejo g. Kühár nedelszki (Petrovci) plebános, da prepovejo ednoj evang. vörre deteta krszinoj botri, stera je kat. vörre, ka neszmi sztopiti v evangelicánszko cerkev, ár sze te nigdár ne zvelicsa. Zdaj vidimo vaso grdo taktiko, ka vam je szamo za evangelicánszke volume, nacsi pa jih nemrete trpeti.

Predstavnikom kandidátnih listin. Nikomi nej trebej biti predstavnik kakše partáje na választási, nikoga. Vsakši predstavnik kakše partáje na válastási de meo tri dni posla, a tega nemre vsakši včiniti.

Petrovski plebánoš — agitátor. Té plebánoš je v nedelo na predganci vöoznano, ka samo naj v tisto škrinjico püstijo kruglico, pri štero de Bagáry poštamešter, stao kak predsednik. Bagáry je nej šteo vzeti to predsedništvo za »Kméčko Zvëzo« té so njemi pa plebánoš pravili, ka more prevzeti to čest záto, da je službeno vöposlani na to čest. To je teror, kak je bilo láni za komuništov. G. Bagáry in vsi drügi predsedniki nika znájo, ka jim je nej trebej predstavnistva prekvzáti, vsakše siljenje je kaštigano, četüdi je to petrovski plebánoš.

„Novine“ in istina. Zádne »Novine« pišejo, ka »Prekmurski Glásnik« je pláčani od svobodomislencov v Sloveniji i de preneho izhajati po válastási. To je tako grda láz, štere bi katolik nej mogo gučati. Ali »Novinam« je nej nobena láz prebožna, ka je ne bi naštampale. »Prekmurski Glásnik« de tüdi po válastási vödávani, ár našemi lüdstvi so potrebne edne rédne no-vine, štere njuve interese zastopajo. Od nikšega smo nej dobili filirá za naše no-vine. Istina pa je, ka je Klekl za svoje »Novine« više 30.000 kron dobo, samo ka naj lüdstvo nadale nori.

Predsedniki (elnöki) volilnih komisij morejo sakšemi, što pride voutom dávat. gučati, šteri ladel jeste od té ali ove partáje, všteri ladel moremo kruglico püstiti, ka si odeberémo naše domáče követe.

Klekl nüea agitátor. No, lüdjé na tom se pa ja morete smejeti, Kleklnov eden agitátor 23-ga t. m. je v Turkovoju ostariji vino plačivo ništernim lüdém, ka naj na Kleklna dajo votum. Med tejmi pivcami je tüdi bio Kraucuk Tonči, ki je dobo ešče 20 koron penez od tega agitátorja, ka naj po cesti krčij ino agitira kre Kleklne Kméčke zvëze. Škoda ka je tá klerikálna sztranka nej kandidirala za kövefa Tončija . . .

Domáče naše lüdi za kandidáte ima samo ladele število 6. to je ladele »Domáče vérstvene partáje«. Vse drüge partáje, tüdi »Kméčka delavská zvëza« in »Kméčka Zvëza« kandidirajo svoje lüd-ske kandidáte, šteri nemrejo dobiti v Sloveniji dosta lüdi, pa eti med nami pávre lovijo. Sakši Prekmörec, šteri svoj votum dá za Kméčko Zvëzo« ali »Kméčko delavsko zvëzo«, sebé in svoje lüdstvo odda v nadalno robstvo.

Sloboda naše krajine jesti samo v ladelcu šest na voliču, vši drügi ladelci nosijo za našo lüdstvo naše verstveno in politično robstvo!

Popejkva.

Zberajmo szi poszlenike,
V Belgrád poslemo követe.
Nej nam trbej klerikálca,
Niti popovszkoga hlápca.

Pop naj v cérkvi Bougi szlüzsi,
Li tou k-nyegvoj csészti szlihsz:
Za követszvo zopszom szkumnej.
Za tou nam ga pacz nej trbej.

Po vesznicaj furt hodijo,
Za volume sze molijo:
Nébo zemlo obejcsejo,
Bloudno lüdsztvo, kak szmjejcsejo ?

Zse te vidli, vi dvojécsz
Po nogáj szvoj' nejhodécsz.
Pá te kak ovcé blodécsz:
Odáne za szkledo lécsz.

Klekl nász nebode vodo,
Naprej i odzaja nora.
V-Belgrád bi nasz na szenyne gnao,
I tam pá rad popom odao.

Od poulnoucsi píse Szever,
On je nam premzel veter.
Nej ga trbej za követa,
Z-Kleklom obá zmrzneta.

Záto Szlovín cseden boj zdaj,
Klerikálcom voutom nedaj.
Kaksté szi nyim zdaj potrejben,
V-pondejlek — zse nics neos vrejden.

Zsivio Domácsa sztranka,
Tá bode nasa obramba.
Vszáki na nyou naj voutom dá,
Ki szebé od drügi ráj má!

Pozváne za gyülejse, pogucsávanye.

Volilne gyülejse i pogucsávanya szlobodno po törvényi vszaksi cslovek prirédi. V imeni »Domácsa vérszvene sztranke« oproszimo vsz tiszte razinete persone vszakse vészi, stetej szo te glászi i programe v roke doble, naj szi ykù pogucsijo i escse pred volitvami vsze vesesare i volilnov pravicov na edno priprávno meszto na pogucsávanye ali gyülejs pozovéjo. Ob tej prilik sze naj vsze potrebno razlozsi. Skrinyica za volume de na szesztom meszti sztala.

Zacajtni tanács
,Domácsa vérszvene sztranke«